

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PREȚIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIULU INSERTIUNILORU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sê se adreseze Redactiune

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Nr. 4441.

CERCULARIU,

catra tóte oficiile protopresviterale si parochiale din eparchi'a Aradului.

Din indemnulu indoeliloru obvenite la timbrarea informatiuniloru familiare, in urm'a recercării inaltului ministeriu de culte si instructiune publica din 3 ale curentei Nr. 38529, se aduce de nou, la cunoscintia tuturoru preotiloru nostrii din eparchie, spre scire si orientare, ca pe informatiunile familiare, — dupa legile finantiale, — de regula, cere a se pune timbru de câte 50 cr. de atâte ori, câte casuri de hotezu, de cununii séu de mórte, se cuprindu in informatiunea ceruta.

I. Scutite de timbru sunt :

- a) cari se folosescu la reclamarile pentru eliberarea dela indatorirea la militie.
- b) cari se folosescu la petitiunile pentru eliberarea din armata, din motive basate in lege, si in fine ;
- c) cari se folosescu la recursese soldatiloru concediati, in casuri cand acesti'a aru cercá a-si esoperá licentiele de casetorie.

In tote aceste 3 casuri inse, are a se insemná pre asemenea informatiuni, deasupr'a : „in causa de reclamare la asentare,“ ori de „eliberare din armata, ori de „licentie de casetorie scutita de timbru,“ precum si numele si conumele partii care a cerutu informatiunea.

II. In urmatórele casuri inse, are a se pune timbru numai de 50 cr. pe informatiuni fara privire la numerulu casuriloru de nascere, cununii séa de morti, si anume :

- a) cand acele informatiuni se folosescu la dobandirea licentiei de casetorie, a teneriloru inca nenrolati la militie ;

- b) cand acelea se folosescu la cererile ostasiloru aflatori in serviciu, pentru a fi eliberati din armata, din motive neprevedute in lege, si in fine ;

- c) cand acelea se ceru de catra judecatorii spre constatarea referintieloru familiari, la pertractarile lasamentale ale militariloru.

P. T. officii protopresviterale vor distribuí, fiecárui preotu din tractulu submanuatu, câte unu exemplariu, din acestu cerculariu, spre scire si orientare.

Aradu. 15. Octomvre 1889.

Ioanu Mettanu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Necazuri din promontoriulu Aradului.

O insecta mica, filoxer'a, carea abia se vede prin microscopu a nimicitu in promontoriulu Aradului o avere de multe milióne ; si chiar poporulu romanu, carele locuiesce in mare majoritate acestu promontoriu a fostu greu lovitu de acésta plaga.

Viile din promontoriulu Aradului a fostu unu insemnatu, seau dóra pre alocurea uniculu isvoru de venitu pentru o poporatiune, din cari numai credintiosi de ai nostri traiau cam 25, mii de ómeni. Acum acestu promontoriu, in care crescea viti'a de viia, si aducea bogate róde, este in mare parte pus-tiutu de filoxera, si poporatiunea cuprinsa de cele mai mari ingrijiri de traiulu vietii. Si dejá se pórtá scirea prin jurnale ca unii ómeni din acestu insemnatu promontoriu se ocupa de ideia, ca se-si parasésca vét'r'a parintésca, si se-si caute o alta patria mai buna. S'a scrisu adeca in jurnale, ça unii ómeni din Covasentiu aru voi se emigreze in Bulgari'a.

Noi nu credemu, se fia adevrata acésta scire. Celu putienu aici in Aradu, in apropiiare de Covasintiu nu se vorbesce nimicu despre acést'a.

La totu casulu inse starea, in carea se afla astadi poporatiunea din promontoriulu Aradului este in-

grijitória. Si deci trebuie se fie obiectu de preocupatiune.

Ce este de facutu ?

Pentru combaterea filoxerii s'au facutu încercări cu plantarea vitiei americane, si oltuirea ei cu soiuri de vitia de ale nóstre. Se crede, ca aceste încercări voru succede. Pana atunci inse pana cand aceste încercări voru succede, si pana cand viile din promontoriulu nostru voru poté fi plantate cu vitia noua, carea se póta resistá filoxerii, va trece póte inca timpu multu ; si pana se vina acestu timpu poporul nostru trebuie se traésca.

Cum ?

Cine cunoşce promontoriulu nostru, scie, ca in comunele acestea, poporul se ocupá cu deosebire cu vii'a, ér lucrarea campului era numai cam de a dóu'a mana, desi tóte aceste comune, afara numai de comun'a Minisiu au si pamentu aratoriu si islazuri pentru pasiunea vitelor.

Si deci noi credem, ca de o cam data poporul nostru din promontoriu s'ar poté ajutá punendu mai multu pondu, decât pana acum pre lucrarea campului, si fiind in apropiãre de orasiu introducendu cultur'a de legume si póme, apoi pre prasirea vitelor. Pentru cultivarea pómeloru teritoriulu este fara indoieála favorabilu, de asemenea si pentru celelalte doue ramuri de productiune numite.

Greutatea este inse in astfelu de casuri a aflá puntea de trecere dela unu soi de cultura la altulu, si a poté suportá perderile, ce de regula sunt împreunate cu astfelu de trecere dela unu soi de cultura la altulu.

Dar pentru ilustratiune se recurgem la unu esemplu.

Pana caud nu erau drumuri de feru, traiau o multime de ómeni din cârãusitu si din portarea po-veriloru. Cu drumurile de feru isvorulu principalu de cascigu alu acestoru ómeni a incetat ; dar nici uuulu dintrensi, carele a fost de viétia n'a perit, ci necazulu l'a invetiat, cá se-si afle lucru nou si isvoru de cascigu nou.

Si dintre ómenii nostri din promontoriu, aflãm cu bucuria, ca deja au si inceput unii a trece dela cultur'a vitiei de viia la cultur'a de gradina, si incepu a-si insusí unu nou modu de cascigu.

Adeverulu este, ca viti'a de viia este buna mo-siia, si nici unu felu de productu din câte sunt indatinate la noi, n'a adusu stepanului atât'a cât rodulu vitiei de viia. Dar noi cu tóte acestea credem, ca cultur'a intensiva de gradina, si in specialu legumele o potu inlocuí de o cam data. Si ómenii nostri de viétia au si inceputu a-se folosí de acestu adeveru. Asia de esemplu : in anulu acesta in unele vii pustiite de filoxera din comun'a Siri'a s'a inceput a-se plantá curechiu, si a succesu de minune. Apoi chiar pamentulu din hotariulu Siriei este favorabilu pentru cultur'a tutunului, de carele este faptu, ca pre acestu hotariu s'a produsu. Pana acum,

inse au plantat numai nemtii din satele vecine, pentru ca romanii fiind partea cea mai mare din anu ocupati cu lucrulu viiloru au neglesu lucrulu campului si cultivarea gradinei. De aci inainte inse fiind ómenii avisati la aceste doue ramuri de cascigu le voru cultivá, si voru realisá de sigur atât'a cascigu, cá se acopore perderile, pre cari li-le a causat filoxer'a.

Sperãm ca ceea ce au facutu Sirienii voru face si alte comune, si asfelu ceea ce am perdut din viia, vom cascigá din gradina. Apoi precum strugurii din promontoriulu Aradului se esportau in anii trecuti pentru calitatea loru buna pana la Hamburg si London : toema asia se potu esportá in viitoriu : pere si mere nobile, persece, caisine si altele ; pentru ca promontoriulu Aradului dupa positiunea s'a climatica are o insemnata preferintia, si anume este scutit de caldurile mari dela siesu si de asprimea climei dele paduri si munti, si astfelu fórte favorabilu pentru o cultura intensiva de gradina.

Recomendandu acestu soi de cultura podgorieniloru nostri, — in acelasi timpu le dicem, ca nu este permis a renuciá nici dela cultur'a vitiei de viia, — încercandu-se a continuá, si respective a încercá continuarea acestei culturi plantand in table mici la inceputu vitia americana, si invetiant a-o oltuí cu soiuri de vitia de ale nóstre si respective aclimatizate in promontoriulu nostru.

Dar vorbindu de necazurile din promontoriulu Aradului nu se póte, cá se nu amintimu de unu necazu, pre carele lu putem numí, generalu in sistemulu economicu alu poporului nostru, si anume-plugariulu nostru avea unu insemnatu isvoru de venitu din prasirea vitelor si din porci, mai cu seama prin locurile, pre unde erau pasiuni estinse si favorabile pentru crescerea vitelor.

Este faptu vedutu astadi, ca islazurile si respective pasiunile stremtéza. Pamenturile se voru comasá, si islazurile se voru semaná, si deci pentru-cá acestu timpu, carele de buna seama nu este departe, — se nn gasésca pre plugariulu nostru nepregatitu, este neaperatu de trebuintia, cá preotii si invetiatorii nostri se incépa a pune mai mare pondu pre cultivarea ierburiloru si napiloru de zacharu (sfecle, burgunzi), cari tote potu suplini stremtarea si lips'a islazului, cu care cultura merge mana-n mana si im-bunatatirea soiuriloru de vite si de porci.

Precum in genere in privinti'a cultivării pamentului tendenti'a lumii de astadi este a trece dela cultur'a estensiva la o cultura intensiva si anume de a lucrá teritoriu mai putien dar bine, si a produce rodu multu : toema asia sta lucrulu si cu crescerea vitelor si cu porcii. Tendenti'a si in punctulu acest'a este a tiené vite mai putiene, dar de o rasa mai buna, si porci mai putieni, dar de soi mai bunu, pentru ca aceste soiuri se rentéza mai bine, si sunt cautate.

Terminandu dicem ómeniloru nostri din promontoriu, ca necazurile, ce li-le au causatu filoxer'a le voru poté paralísá introducendu o cultura intensiva

de gradina, — si in genere plugariloru nostri, ca necazurile, cari vinu, si potu se mai vina asupr'a nóstra se voru poté paralisá, daca in cultur'a pamantului vom trece dela cultur'a estensiva, remasa din betrani la o cultura intensiva, precum o recere acésta timpulu, in carele traimu.

Nu piero nici odata si sub nici unu felu de imprejurári omulu, care voiesce si lucréza cá se traésca.

Epistolele parochului betranu.

VIII.

Iubite nepóte ! Nu tiam scris de multu, pentru-ca am fost cuprinsu cu lucrulu campului. Mi s'a intemplat in sa cand culegeam cucuruzulu, si pre cand am semanat graulu doua lucruri, pe cari eu le cred, ca sunt vrednice se ti le scriu si Dtale. Daca ti-vei fi mai aducendu aminte, ti-am scris asta véra, pe vremea cand se sapá cucuruzulu o epistola, in carea am dis, ca cucuruzulu sapat bine si la vreme, aduce rodu indoit. Mai deunazi, cand am cules cucuruzulu, venind dela campu m'am intelnit cu unu crestinu de ai nostrii, carele'mi dise, ca pentru ce eu, cá omu betranu me mai trudesco acum la betranetiele mele umbland prin campu, ca si asia nu voi duce eu lumea acést'a cu mine in mormentu.

Am ris cand mi-a pus crestinulu meu acésta intrebare si am respuns urmatórele : „Spune mi Ioane ce ar dice pruncii unui tata, daca ar vedé, cá tatalu lor nu lucréza nimicu si petrece timpulu in lenevire ?“ „De buna séma respunse Ioanu pruncii ar crede, cá lucru este rusinosu si cá numai petrecerea'n lenevire este fapta frumósa.“

Bine mi-a respunsu Ioanu si eu i-am mai adaus numai, cá preotulu fiind tatalu credinciosiloru sei trebue se lucreze, pentru-cá acestia se véda, cá lucru nu este rusinosu, ci din contra este fapt'a cea mai cinstita ce o póte face omulu in lume. Si parintele popa Mihai asia dice, cá ómenii nostrii numai in acele sate sunt lucratori, unde preotulu inca esté, ca se'lu véda pe preotu mergendu cu crucea in frunte si fiind el cel dantaiu si celu mai bunu lucratoriu in satu. Eu cu lucru m'am trezitu din pruncie si cu lucru voiesc se mi petrecu zilele câte mi-le va mai lasá Ddiu se le petrecu pe acest pamantu.

Se vedi apoi ce mi s'a mai intemplat : M'am dus cu slug'a la semanatu de grau si mi place, ca eu insu-mi se'mi samen pamantulu meu, pentru-cá eu cred, cá atunci cand saman facu cea mai bine placuta slujiba lui Ddiu. Ddiu a voit, ca se fie impodobiti crinii campului si o podóba se fie intréga acésta lume pentru prémarierea lui Ddiu. Apoi cea mai frumósa podóba a unui satu este unn campu bine lucrat. Campulu bine lucratu este cea mai frumósa dovada despre omeni'a satului, apoi mie unui'a mi-ar fi fórté rusine, ca se nu punu si eu mana si se nu facu totu ce mi stá in putere pentru a ridica omeni'a satului meu. Intr'o di venind dela se-

manatu acasa am aflatu la mine pe parintele Terentie. M'am bucurat fórté multu de acésta intimplare, pentru-cá parintele Terentie scie totu ce e nou in satele din cerculu nostru. Densulu nici nu samana nici nu secera 'nici nu aduna in jignitie, dar cu atât este mai bogatu in intielepciunea vécului acestui'a. Densulu scie totu ce se intimpla in sate si in orasie, scie, ca cutare preotu a avutu o mica neplacere cu invetiatoriulu seau cu notaresiulu, scie, tot-d'auna, care dintre dinsi este de vina pentru acésta neintielegere. Scie ce au si ce n'au toti preotii si invetiatorii din giuru, numai ce are s'au ce nu are densulu nu scie nici odata, pentru-cá spre acést'a bagsama nu îi mai remane timpulu d'ajunsu.

Vediendu-me obositu de lucru parintele Terentie me intrebá, cá pentru ce me mai trudesco atáta, cá fiindu omu betranu Ddiu scie, cine va gusta din rodulu semanaturii mele ?

Am zimitu un'a buna cand mi-a pus acésta intrebare parintele Terentie si iam dis, cá da in mana lui Ddiu sunt ómenii si cei tineri si cei betrani. Da sciu unu lucru si anume, cá daca cineva fie ca tineru fie ca betranu lucréza si traesce cu omenie in acésta lume ori manancá el ori mananca altii, din ródele lucrului lui, el are unu castigu si anume, ca traiesce aici pe pamantu si merge din acésta lume cu liniscea si cu mangaierea sufletésca, cá n'a trait in zadar pre acest pamantu. Apoi i-am mai disu parintelui Terentie, cá noi suntemu preoti si preotulu totdeuna trebue se gandesca ca se fie poporului pilda buna. Apoi pilda mai buna decât a invetiá pe poporu, cá dilele vietii se le intrebuintieze in lucru eu nu mi potu inchipui. N'a prea vrut se me intieléga parintele Terentie, precum n'a voit se me intieléga nici alta data. Dar densulu este omu invetiatu si va fi sciind elu ce face. Are inse datina parintele Terentie, cá primavar'a cam vine pe la mine si-mi cere bani inprumutu si eu mi-amu pus de gandu, cá daca s'ar mai intemplá una ca acésta se i aducu aminte parintelui Terentie de fabul'a „Greurusiálu si Furnica.“ Ce dici Dt'a iubite nepóte la acésta bine va fi asia ?

Alu doilea respunsu

a Escel. Sale I. P. S. D. archiepiscopu si metropolitu adresatu reuniunei magiare de cultura ardelene.

Nr. 6933 Pres. — Onorabilu comitet dirigitu ! La 25 a lunei acestei'a am primitu declaratiunea onorabilului comitetu dirigitu, adresata mie la 12 a acesteiasi luni sub Nr. 108, din carea iau la cunoscintia dumeritóre : cá reuniunea magiara de cultura din partea transilvanica nu este infintiatu exclusivu pentru promovarea intereselor nationale ale rasei magiare, cá ea nu nisuesce se magiariseze pre civii patriei de alte nationalitati si se-i contopésca in ras'a magiara si cá ea nu pune la cale nici o convertire maiestrita, fie de religiune, fie de nationalitate.

Speru, că declaratiunea franca si categorica a onorabilului comitetu dirigentu publicata si prin foi, va avea efectu dumeritoriu si asupr'a tuturor acelor'a, cari au nutritu dimpreuna cu mine, ingrigiri fatia cu scopurile si cu activitatea numitei reuniuni magiare; de aceea eu in interesulu reconciliatiunei si alu pacinicei naraviri 'mi-retacu bucurosu observările ce le a-si puté face la discussiunile onorabilului comitetu dirigentu, privitoare la indreptătirea limbei magiare, mai putienu concise si preste tot de natura politica; deasemenea in iubirea mea de pace bucurosu trecu cu vederea si tonulu, declaratiunei acutu, a-si puté dice vatematoriu, pentru care eu de feliu n'am inclinări cá se-lu adoptezu si se me folosescu de elu.

Dealtmintrea pentru cunoscinti'a si dumerirea reciproca a onorabilului comitetu dirigentu observu: că punctulu de manecare alu respunsului meu adresatu sub 26 August a. c. Nr. 5511 Pres. onorabilului presedinte alu reuniunei, eu nu l'amu pusu acolo din vre-o presupunere góla, ci l'am luat din vorbirile tienute la ocasiunea cand s'au infintiatu „EMKE“ si comitetele ei provinciale, si din comentarele ce le a datu acelor'a intrég'a presa mágiara, intregindu-lu apoi cu rezultatulu unei contemplatiuni imediate; in urm'a declaratiunei onorabilului comitetu dirigentu inse nu voiu avé decát se me bucuru, daca contrariulu acelu'a se va manifestá si in fapte vii in sfer'a de activitate a reuniunei.

In fine, onorabilulu comitetu dirigentu dóra nu va luá dreptu immodestia din partea mea, daca claru: că eu de câte ori dupa datorintia m'am aruncatu in fati'a tuturor curenteloru, care se vedeau periculóse pentru liniscea civiloru patriei de nationalitatea romana si pentru interesele bisericei mele nationale: acésta am facut'o numai in interesulu pácii comune si numai intre marginile legiloru din vigóre, asiadar am facut'o cu intentiune curatu patriotica si in modu legalu; pelanga acést'a inse eu totdeun'a am luatu positiune resoluta pentru intregitatea si prosperitatea tierii si pentru consolidarea statului, precum acést'a de bunaséma o sciu cercurile guverniale, care priveghiéza ageru asupra intereseloru statului; deci dar ce privesce patriotismulu, intru a carui'a desvoltare si-a pusu „EMKE“ umerii, eu credu, că cu nimic'a nu stau inapoi'a acelor'a cu cari in cestiunea de nationalitate, spre mari regrete ale mele, nu potu se viu la o contielegere.

Dupa tóte acestea primésca onorabilulu comitetu dirigentu espresiunea sincerei mele consideratiuni.

Sibiiu, 29 Octomvre, 1889.

Archiepiscopu si metropolitu
greco-orientalu romanu:

Mironu Romanulu, m. p.

Iubileulu de 25 de ani alu Universitătii din Bucuresci.

Precum s'a anuntiatu, Dumineca, 22 Octomvre, s'a serbatu aniversarea infintiarei universitătii din Bucuresci. „Romania“ raportéza urmatórele.

Inca dela doue óre sal'a senatului erá plina de profesori, studenti si lume invitata. Tribunalele erau intiesate de dómnele ministriloru, ale profesoriloru universitari si alte dómne invitate. In tribun'a diplomatica se afla d-lu Coutouly, d-lu ministru alu Angliei, secretarul ambasadei turce s. a. Bâncile erau ocupate de profesorii universitari si secundari, ér josu ministrii, deputatii si senatorii. Am observatu pe I. P. S. S. mitropolitulu primatu, d. Lascaru Catargiu, presedintele consiliului, dnii ministri: G. Vernescu, Al. Lahovary, G. Manu, C. Boerescu si N. Gherasi dlu Pache Protopopescu, primarul capitalei, dlu generalu Florescu, presedintele senatului, P. S. episcopi de Ramnicu si Galati, d. C. Esarcu, d. col. Lahovary, d. generalu Cernatu, d. colonelu Voinescu, si alte persóne de distinctiune. Din partea profesoriloru universitari dela Iasi figurau dnii N. Ionescu, G. Marzescu, Dr. Peridi.

In drépt'a si in stang'a tribunei se aflau delegatiunile facultátiloru din Bucuresci si optu studenti delegati ai universitătii iesiane.

Galeriile de susu erau ocupate cu unu mare numeru de studenti universitari.

La ór'a 3 sosi M. S. regele si Principele Mostenitoru. Dupa ce corulu cantá imnulu, d. A. Orescu, rectorulu universitătii, pronuciá unu discursu, in care facu istori'a invetiamentulu superioru in specialu.

Apoi d. C. Boerescu, ministrulu instructiunei, rosti discursulu de mai josu.

M. S. Regele respunse, dicendu că se semte magulitu de sentimentele de devotamentu, ce i-se arata din partea corpului profesoralu. E fericitu, că a pututu se presideze acésta frumósa serbare scolara si mandru, că sub domni'a sa universitatea a luatu o fórte repede desvoltare. Constata cu viua multiamire, că dorinti'a de a invetiá carte s'a tiparitu asia de adencu in poporu, încát scólele nu mai ajungu si e nevoia a se creá mereu altele noue. Universitătile nóstre nu sunt numai pentru Romani, ci potu deveni unu focaru de lumina pentru intregu orientulu. Incátu i-lu privesce pe M. S. va fi totdeun'a sprijinitorulu Universitătii dupa cum a fost si este alu tuturor institutiuniloru de cultura, prin cari poporul se va inaltá, pentru fericirea frumósei nóstre patrii.

Apoi d. A. Odobescu ceti o disertatiune despre Pe-trache Poenaru.

Discursulu dlui C. Boerescu, ministrulu instructiunei publice.

Sire! Altetia Regala! Onorata adunare! Sunt acum 20 de ani, cand tot in acestu locasiu, Maiestatea Vóstra, Sire, presidati la inaugurarea Universitătii din Bucuresci. Multi din cei de fatia trebuie se-si amintésca cât de mare

a fost entuziasmul manifestat la aceea serbare, cea dintai in felulu ei, pe care o vediu capitala Romaniei.

Rectorele universității, unulu dintre cei mai ilustru profesori, reposatulu G. Costaforu, v'a adresatu, Sire, la aceea epoca cuvintele urmatóre :

„*Maria Ta !*

„Dumuedieu V'a datu in mana destinele Romaniei, cá se o conduceti pe calea marirei si fericirei ; ilustre au se fia dilele regimului inaltimiloru vóstre, dér nu ne in-doimu, cá cea mai mare gloria, ce aveti a ve atrage in fati'a posterității, va fi aceea de a se pomeni in secolu cá sub Carolu I s'au infintiatu scoli in tóte satele si óra-siele ; s'au fundatu colegiuri si licee ; s'au inavutitu biblioteci si musee, si s'a centralisatu instructiunea superióra in universitatea romana, care va tiné loculu celu dinteiu in orientu. Atunci va fi mare secolulu mǎrirloru vóstre, cand se va dice : toti Romanii au invetiatu carti sub acestu domnu luminatu, si tóte carierele sciintiei s'au ilustratu.“

„Fiti dér bine venitu intre noi, si primiti titlulu de protectoru alu sciintiei si alu artelor. „Universitatea romana va deveni, sub august'a casa a altetiei vóstre, nu numai celu mai frumosu ornamentu alu natiunei, dér inca si o sorginte inepuisabila de prosperitate pentru tóte directiunile activității sociale.“

Tóte sperantiele acestea, Sire, s'au realizatu in cursulu acestoru 20 ani ! Si astadi suntemu fericiti se salutamu in Maiestatea Vóstra nu numai pe capitanulu celu mare, care in fruntea ostasiloru romani a ridicatu tiér'a la rangulu de regatu, dér si pe Regele intielectu, care de unu patraru de secolu veghéza la consolidarea si propasirea Romaniei, desvoltandu institutiunile binefacetóre ale pazei !

Intre aceste institutiuni, cea mai roditóre este de siguru scól'a. In scóla se pregatesce viitorulu natiunei ; dintr'éns'a esu cetátienii de mane, si printr'áns'a se póte transmite neatinsu patrimoniulu generatiuniloru trecute si presinte la generatiunile noue capabile de alu pastrá si mǎri.

Toti barbati nostri de statu au fostu petrunsi de aceste adeveruri, si, ajutati de Maiestatea Vóstra si de Parlamente au facutu sacrificiuri insemnate pentru respandirea instructiunei in tóte clasele societátiei.

Prin sciintia si lumina, diceati Maiestatea Vóstra la 1869, putemu intári presentulu si prepará bazele solide ale unu viitoru prosperu. Puterea unu statulu modernu se mesura mai alesu dupa gradulu culturai sale intelectuale. . . Voiu fi deci pe deplinu multiamitu in diu'a, cand fia-care Romanu va sci se scrie si se cetésca, cáci numai atunci traiulu seu moralu si materialu va fi asigurat.

Dér deca invetiamentulu primaru este temeli'a scólei, invetiamentulu superioru este incoronarea ei : fara acestu din urma scól'a este lipsita de organulu necesaru prin mijlocirea carui'a spiritulu sciintificu se respandesce in totu corpulu socialu.

De aceea cu dreptu cuventu Maiestatea Vóstra inaugurandu acésta Universitate la 1869, ati numit'o „farulu presentului si alu viitorului Romaniei. . . templulu sciintiei, care are se lumineze calea viitorului.“

Si nu me potu impedece de a reproduce din discursuru Maiestátiei Vóstre frumoésele cuvinte, cu cari v'ati adresatu catra corpulu profesoralu universitaru :

„D-vostra, sacerdoti ai sciintei, — diceati, Sire, la 1869, — cautati a infiltrá sciintia cu adóre si devotamentu in inimile nouei generatiuni, ce are se lucreze pentru unu viitoru si mai mare. Din parte-mi si din partea dómnei ve potu promite totu concursulu si interesulu pentru a ajunge acestu nobilu scopu. Tare prin vointi'a natiunei, care a vediatu in mine realizarea unu principiu, sciú cá puterea mea residéza in lumina, si — abstractiune facendu de pasiunile laturasie — in lumina numai o cautu si de dens'a numai me preocupu!“

Astadi, cand suntemu chemati a serbatori aniversarea unu patraru de secolu alu acestei Universitati, astadi cand fia-care din noi privimu cu mandria trecutulu si cu incredere viitorulu, se ne fia permisú cá inainte de tóte, Sire, se ve aducu omagie de recunoscintia, iubire si devotamentu alu intregului corpu didacticu, care vede in Maiestatea Vóstra pe protectorulu seu naturalu.

Asemenea, in numele guvernului, sunt datoru se multiamescu dloru profesori, cari inlaturandu ori-ce preocupatiuni straine, s'au devotatu esculsiyu nobilei cause a invetiamentului.

D-vóstre, dloru profesori, „sacerdoti ai sciintiei,“ a-ti formatu generatiunile cele noue, cari petrunse de datoriile lorú catra patria, au se lucreze mane la intarirea si prosperitatea Regatului romanu.

Tiér'a i-si va aduce totdéun'a aminte, cá din acestu locasiu au pornitu tóte impulsunile nobile, tóta miscarea literara si sciintifica ; si cá la fiacara aprinsa pe altarulu ridicatu désupr'a scólei lui Lazaru si Heliade s'au incalditu si inspiratu vitejii dela Plevn'a !

Lazaru si Heliade ! nume scumpe, in jurulu caror'a se impletescu inceputurile scólei moderne romane ! esemple maretie de ce póte convingerea in viitorulu patriei, amorulu si devotamentulu pentru o cauza sfanta.

„M'am pusú in mijloculu ziduriloru celoru derimate din St. Sav'a, dice Heliade intr'un'a din scrisorile sale adresate lui Const. Negruti — m'am pus unu bietu dascalasiu cu 50 lei pe luna, incunjuratu de cátiva scolari seraci, hotariti si fanatici in hotarirea lorú si in prietesiugulu meu ; am impartitu léf'a mea intre densii si am inceputu lectiile mele dela gramatica, pâna cand am sferstitu cu densii unu cursu de matematica si de filozofia in limb'a nationala in vreme de siese ani, fara se me intrebe cinev'a ce facu, fara se vie cinev'a se incurajeze pe scolari. Veniá iérn'a ; lemne nicaieri ; fia-care scolaru aducea câte unu lemnú de unde gasiá, care abia erá in stare se incaldiésca préjm'a unei sobe sparte, ce umplea cas'a de fumú, si se topésca fulgii de zapada, ce vijeli'a i-i repediá pe ferestriile cele sparte. Tremurandu cu man'a pe compasu si pe creta, ne faceamu lecti'a, si Ddieu a binecuventatu ostenelele nóstre, ce erau nesce minuni ale dragostei si ale hotaririi.“

Astadi pe ruinele Stului Sav'a se inaltia mandru palatulu Universității. Temelia acestui palatu s'a pusú in unulu dintre anii cei mai insemnati ai istoriei moderne a

Romaniei, — in anulu 1857 — cand divanurile „ad hoc“ din amendoune principatele au votatu „Unirea“ si „printiulu strainu.“

Si se nu uitâmu numele multoru profesori, cari au ilustratu facultâtile nôstre, cari au fostu in acelasi timp barbati de statu, consilieri ai trouului séu invetiati distincti; se nu uitamu pe Bosianu, Boerescu, Costaforu, Vioreanu, Laurianu, Aronu Florianu, Zolomitu si pe atâti'a alti barbati de elita, cari ne-au parasitu inainte de timpu!

Amintirea acestoru barbati este unu indemnu puternicu pentru cei tineri, cá se lucreze cu aceeași ardóre pentru ridicarea sciintiei si a patriei. Numai din munc'a continua si neintrerupta a generatiunilor va resultá o opera marétia si durabila, care va fi glori'a statului romanu.

(Va urmá)

D i v e r s e

* *Santire de biserică în comun'a Pomezéu — Papmezó — protopresviteratulu Beiu-stului.* Comun'a rurala Pomezéu, — care si-iea numirea dela campul pe care se sustiené candva o secta de preoti, cari si avéu aicia pomposul clastru, ce se da cu socotéla, cá ar fi esistatu inca inainte de venirea turciloru in Ungari'a si a carui ruine se ved si acum' — astadi in 1/13 Octomvre a. c. si serbédia actulu santirei noúei biserici, la care a fost invitatu Preasantia sa Domnulu Episcopu diecesan, inse nepotendu participá, a concredintu actulu santirei Préonoratului Domnu protopresbiter tractual, Eli'a Moga, carele in asistintia de opt preoti, conduse actulu santirei iu cea mai frumósa ordine. — Cu acésta ocaziune Préon. Domnu Protopopu tractualu tienu o predica fórté potrivita despre insemnatarea bisericeii si despre acea cum poporulu nostru si-a conservat originalitatea, limb'a si datinele strabune numai si numai prin biserică. Pe feciele credinciosiloru se vedéu adeveratele radie de bucuria, vedindu-si realizate dorintiele si aspiratiunile loru cele mai mari prin terminarea zidirei bisericeii celei noúe in loculu celei dearse. Si intr'adeveru este ceva frumosu si demnu de lauda, cand unu poporu abea din 300 de suflete, din propriiele sale puteri si in timpu asia de scurtu zidesce o biserică asia de frumósa. Dupa finirea actului toti cei de facia, preotimea si inteligintia din juru, se intrunira la més'a ospitala a Dlu notariu din locu, Demetriu Mog'a éra poporulu avú prandiulu cuviinciosu la més'a judelui comunalu de aici'a. — Sub decursulu prandiului se ridi cara mai multe toaste si celu dintaiu toastu fú radicatu de catra Pré Onoratulu Domnu Protop. Eli'a Mog'a intru sanetatea Preasantiei Sale Domnului Episcopu diecesanu, Ioanu Metianu, — s'a toastatu si pentru Dlu notariu din locu, Demetriu Moga, care n'a crutiat ostenéla, ci dela inceputu pana in sursitu a condusu cu unu deosebitu zelu zidirea bisericeii acesteia. — In fine s'a departatu fiecarele, ducend cu sine cele mai frumóse si placute suveniru din acésta ocaziune. Domnedieu se resplatésca oste-

nelele acestui poporu si, se binecuvintedie oper'a lor! — Unu participante.

* *Constituirea societății academice „Petru Maioru“* pe anulu scolasticu 1889/90. s'a facutu in urmatoriulu modu: A) *Comitetulu*: Presiedinte: Pavelu Oprisi'a, stud. phil. Vicepresiedinte: Valeriu Branisce, stud. phil. Secretariu: Iosifu Blaga, stud. phil. Cassariu: Emilianu Popescu, stud. phil. Controloru: Vasile Moga, stud. techn. Bibliotecaru: Ioanu Onciu, stud. techn. Notari: George Juga, stud. phil. si Ioanu Davidu, stud. jur. Economu: Petru Anca, stud. jur. — B) *Redactiunea foii „Ros'a cu ghimpi“*: Redactoru: Virgilu Onitiu stud. phil. Colaboratori: Valeriu Onitiu, stud. phil. si Tit Non Babesiu, stud. jur. — C) *Comisiunea literara*: Presiedinte: Virgilu Onitiu, stud. phil. Referentu: Ioanu Cost'a, stud. phil. Membrii: George Morariu, stud. med. Ioanu Onciu, stud. techn. Ioanu Davidu, stud. jur. George Jug'a, stud. phil. Iosifu Diamandi, stud. com. —

† *Necrologu.* Ioanu Volentiru invetiatoriu in Cs-Simandu Com. Aradu, cu anima infranta de durere anuncia tuturoru consangeniiloru, amiciloru si cunoscutiloru sei ca: nesatiósa mórte ér i-a rapitu din bratiiele sale pe iubita sa socie Alexandra, nascuta: Baicanu, in etate de 32. de ani, si in al 9 le anu al fericitei sale casatorii; carea dupa unu morbu scurtu — provediuta cu S. Taine si-a datu blandulu ei sufletu in manile creatoriului, Marti in 17/29. Octomvre 'a. c. pe la 8 óre diminetia. — Osamintele defunctei a fost depuse spre eterna odichna Mercuri la 18 30. Octomvrie in Cimiteriulu rom. gr. or. din locu; Servitiulu funebru a fost celebratu de 3 preoti si mai multi invetiatori din locu si vecinatate; ér la finea servitiului, parintele Terentiu Ursu a tienutu o cuventare funebra cu multa elocentia carea a storsu locrami de condolintia din ochii tuturoru asistentiloru.

Pe reposata o deplange neconsolabilulu ei sociu din preuna cu fii: Melania si Ionitia, fratele éi Petru cu socia sa si numerosii consangeni si cunoscuti.

Reposata a fost unu modelu de socia fidela, mama sincera si iubitoare de fiii sei — masteri — ér catra cei lipsiti ajutatóre si ocrotitoare.

Fiei tierina usióra si memoria in veci binecuvantata!

* *Avisu!* Se aduce la cunoscentia onoratului Publicu românu, cá societatea „Petru Maioru“ a junimei române din Budapest'a dispune inca de numeróse esemplare din opulu „Istoria pentru inceputulu românilor in Dacia“. Acestu opu interesesantu pentru fie-care românu si omu inteligentu, care se intereséza de trecutul natiunei române si de argumentele, cu cari Petru Maioru inca pe la inceputulu veacului de fatia a documentatu originea latina a românilor, este prea nimeritu cadou pentru fie-care scóla româna si aru merita se nu lipsésca din nici o biblioteca românesca. Atragemu deci atentiunea Onoratului Publicu românu asupr'a acesteii cãrti pretiose! —

Ea se póte procurá dela societatea „Petru Maioru“, din Budapest'a, IV. Só uteza Nr. 6 cu pretiulu de 75 cr. cu espeditia cu totulu.

* **Secretaru consistorialu.** Dupa cum cetimu in „Fóia Diecesana“, consistorulu din Caransebesu in urma renuntiarei d-lui I. Bartolomeiu a alesu de secretaru provisoriu pe d-lu Dr. Traianu B a d e s c u.

* **Pentru bibliotecele scolare.** Domnulu Vasilie Petri anuncie, dreptu respunsu la intrebarile, ce i-se adreséza, cà mai avend putiene e se m p l a r e complete din „Scól'a Romana“, tomulu I, III si IV (tomulu II e epuisatu), ér din „Scól'a Practica“ tóte patru tomurile, reduce pretiulu la câte 1 fl., plusu 10 kr. porto de fie-care tomu. Tóte 7 tomurile la olalta costa 7 fl., 50 cr. porto si recomandare. (Mai inainte au costatu aeeste 7 tomuri 25 fl.) Cum se scie, Foile aceste sunt unu adeveratu tesauru de tractate pedagogice si lectiuni practice. Comandele sunt a se adresá la autoru in Naseudu (Naszód), unde se mai afla: Legea de pensiune, pentru invetiatorii poporali din Ungari'a dimpreuna cu ordinatiunile ministeriale publicate in urma. Exemplarulu 20 cr.

Planu de invetiamentu pentru scólele poporele nemaghiare. In intielesulu art. de lege XXXVIII din 1868 si XVIII din 1879. Edatu in urm'a ordinatiunei ministrului r. u. de culte si instructiune publica din 29. Iuniu 1879, Nr. 17.284. Exemplarulu 20 cr.

Planu de lectiuni pentru scóle elementare romanesce. Intogmitu pe treidieci de septem ani. De V. Petri. Unu esemplaru 25 cr.

* **Imperatulul german in Constantinopolu.**

Bineventarea imperatului germanu prin sultanulu s'a facutu inaintea palatului Dolma-Bakce si a fost cât se pôte de cordiala. Abia pâsi imperatulul Wilhelm pe uscatu, cand sultanulu Abdul-Hamid alergá veselu inainte si i-i strinse de mai multe ori man'a fôrte emotionafu. Salutarea s'a facutu in limb'a francesca, apoi sultanulu se indreptá spre imperatésa si i-i sarutá manile. Imperatés'a luá la bratiu pe sultanulu, loru le urma imperatulul, principele Henric si somitátile militare, cari esira spre intimpinare si purtau hainele cele mai bogate. Dupa-ce ajunsera inaintea trasurilor, imperatulul recomanda insusi persónele din suit'a s'a, sultanul aretá deosebita buna vointia fatia cu contele Herbert Bismarck, si se interesá de sanetatea cancelariului Bismarck, apoi recomanda elu imperatului germanu pe somitátile turcesce. La unu semnu alu sultanului se prinsera caii inhamati cu cele mai bogate hamuri la trasurile aurite si pornira la palatul Yildiz. In trasur'a prima siedea imperatés'a cu sultanulu, in a dóu'a imperatulul cu principele Henric, urmara apoi suitele. Tóte ulitiele, prin cari au trecut, au fost pomposu impodobite, si multimea de cani, cari cutreerau stradele a peritu cá prin minune. Mai multe mii de soldati faceau spaliru si o multime de musici intonau innulu germanu. Defilarea decurse in cea mai buna tienuta.

Prandiulu datu in palatulul Yildiz erá servitu in cele dóue sáli alaturate. Intr'un'a erá intinsa mas'a suveraniloru, la care s'a asiediatu sultanulu, avendu la drépt'a s'a pe imperatés'a, pe printiu Henric, pe comitele de Bis-

marek si la stang'a s'a pe imperatulul, pe ducele Fride-ric-Wilhelm de Meklenburg apoi pe ambasadorii, suitele si damele. In a dóu'a sala a luatu parte marele viziru, functionari, oficeri germani si turci. La mas'a sultanului prandiulu erá compusu din 12 feliiuri de bucate, erá servitu intr'unu serviciu de auru, in a dóu'a sala, intr'unu serviciu da argintu. Bogati'a mesei a provocatu admirati'a augustiloru óspeti, care in tot timpulu mesei au conversatu cu multa veselie cu sultanulu. Imperatulul si sultanulu pareau a fi in cele mai bune dispositiuni. Mas'a s'a ispravitu la 9 óre. In timpulu prandiului, sultanulu a oferitu printiului Henric si contelui de Bismarck ordinulu Osmanie cu plac'a de briliante d. d. de Wittig, generalu de Hahnke, de Lucanus, marele maresialu alu curtii de Libenam au fost decorati cu marele cordonu Osmanie, ér imperatulul a oferitu marelui vizir Kiamil Pascha ordinulu „vulturulu-negru“ si alte ordine. Sér'a parculu Yildiz a fostu luminatu intr'unu modu stralucitu cu unu focu de artificii.

Imperatulul si imperatés'a au visitatu mai multe localitáti, au facutu caletorii pe mare. Sub conducerea sultanului a visitatu imperatés'a haremulu sultanului. In haremulu a fost primita de cele 7 femei legiuitie ale sultanului si de femeile lui laterale. Impresiunea ce i-a facutu bogati'a si curatieni'a haremului a fost de tot placuta. Dóua fice ale sultanului au esecutatu la claviru mai multe piese ale savantiloru compositoru. Surorile sultanului n'au fost in sal'a de primire.

* **Viattia lunga.** Foile din Románi'a inregistréza fôrte desu casuri de mórte, in cari defunctulu a ajunsu o viétia de preste o suta de ani. In dilele trecute chiaru „Monitoriulu oficialu“ a comunicatu cà in diu'a de 5 Octobru v. a incetatu din viétia locuitoriu Páunu Giti'a din comun'a Simnicu, judetiulu Dolj, in versta de 150 ani. —

* **Ingeniosu.** Unu negustoru putredu de bogatu muri lasandu averea unui prietenu, cu conditiunea, ca a-cesta se-i puna in cosciugu 25 mii de lei.

Mostenitoriulu cautá in cursu de dóue dile unu mijlocu, ca se scape de a indeplini vointi'a asta sfánta, dar costisitóre a reposatului; pe urmá se lovì pe frunte dicénd:

— Ce prostu sânt! Am se-i punu in cosciugu unu biletu la ordinu, ca se póta luá banii când va avé trebuintia.

* **Lupt'a cu unu ursu.** In diu'a de 11 Octobru a. c., cand locuitorii Gitia N. Casandrescu, Iosif N. Casandrescu si Nitia Barliga, din comun'a Moroeni, judetiulu Damboviti'a veneau de la Sinai'a s'au intalnitu in poian'a numita Podul-Curpenisiului cu doui ursi, dintre cari unulu a fugitu ér celelaltu care parea a fi ranitu a statu pe locu. Numitii s'au luatu dupa densulu, ér ursulu infuriandu-se a saritu asupr'a lui Ghitia N. Casandrescu si l'a trantitu josu intr'unu locu. Atunci Ghitia a apucatu pe ursu cu man'a de falca, Iosif N. Casandrescu a incalicatu pe elu apucandu-lu de urechi, ée Nitia Barliga l'a lovit de mai multe ori cu unu paru peste botu pana cand i-a saritu

unu ochiu; apoi l'au lastu totu in locu si au plecatu cate-si trei locuitorii spre casa. Cei doi dintâi fiindu râniti gravu au fostu trimisi in cur'a spitalului judetianu.

Ursulu a fostu gasitu in urma de Nitia Barliga, mortu si jupuitu de pele, in loculu unde erá lasatu de densulu cu cei doi tovarasi.

* **Tómn'a.** — Tómn'a a sositu. Ea ne aduce bucuriá, dér ne inspirá si grijá; bucuriá, pentru-cá este anotimpulu celu mai placutu; grija, pentru-cá este inainte-mergetórea iernei.

Tómn'a anuntia, prin caderea frunzieloru, apropierea aceluia dintre timpurile anului, care desfatéza pe avutu, dér care umileste si incarca de suferintie pe celu seracu.

Tómn'a viet'ei este inse si mai interesanta, decâtu anotimpulu cu acelasiu nume: ómenii, ajunsii aci, se veselescu de fructulu muncei loru materiale si intelectuale, dér se si intristéza la idei'a, cá in curând iern'a îi va cuprinde si cá apoi vântulu eternitáției va suffá peste mormântulu si numele loru.

Déca numele va fi bunu si nepatatu, posteritatea ilu va cinsti, déca din contra elu va fi manjitu de vitii, de nedreptate, de pecatu, urmasii se voru ingrozi la amintirea lui si ilu voru pronuntia cu dispretiu, cu urá, cu órre....
(„Vointi'a Erahovei.“)

Concursu.

Pentvu deplinirea parohiei vacante de class'a III din Cheriu, protopresviteratul Oradii-mari se escrie concursu cu terminu de alegere pe **26. Noemvre st. v. 1889.**

Emolumintele:

1. Cas'a parochiala cu intravilanu in valóre de 60 fl. 2. Un'a sesiune pamentu aretoriu si fenatiu, constatátore din 36 jugere a) 6 fl. jugerulu 216 fl. 3. Dela 70 Nre câte 1 mesura bucate a) 1 fl. 25. cr. mesur'a 87 fl. 50 cr. 4. Stolele usuate, anume: pentru prohodu mare dela 2—5 fl. pentru 12 evanghelii 1 fl. pentru evangeli'a lui Lazaru 1 fl. pentru unu stilpu 1 fl. pentru ertatiuni 1 fl. pentru prohodu micu 1 fl. pentru cununia 3 fl. pentru botezu 40 cr. maslu 1 fl. offestania 1 fl. acestea anualminte se urca pana la 60 fl. 5. Dreptulu de pasionat dupa un'a sesiune pamentu 10 fl. Sum'a 433 fl. 50 cr.

Contributiunea dupa pamentulu parochialu are a o solvi alegendulu preotu.

Recurentii sunt poftiti a-si asterne recurselu adjustate cu documintele recerute subsemnetului protopopu in Oradea-mare pana inclusive 22. Noemvre st. v. a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca ori Serbatóre in biseric'a locala spre a-si aretá desteritatea in cele rituale si in oratori'a bisericésca.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu: **TOM'A PACALA**, m. p. protopopu.

—□—

Prin intrarea in pensiune a invetiatorului **Georgiu Cioca** din **Beregseu** Comitatu si inspectoranulu Timisorei scóla, clas'a I. din acésta comuna a deveint in vacantia, la carea comitetul parochial escrie concursu cu terminu de alegere pe diua de **21. Noemvre v. a. c.** pe langa emolumintele armatórie:

In bani 400 fl. v. a. 15 fl. spese pentru scripturistica, 10 fl. spese pentru conferintie; éra in naturale: 1 juger de pament aratoriu, 6 orgii de lemne din cari se va incaldi si scóla, cuartir si gradina. Din acest beneficiu se subtrage anual 100 fl. si 1 orgiu de lemne pe séma pensiunatului invetiatoriu — pre cât timpu va fi in viétia.

Cei ce doresc a ocupa acest post invetiatorescu, au se documenteze ca au absolvat preparandia, ca posed testimoniul de calificatiune si testimoniul ca au depus esamenul din limba magiara, mai de parte, se documenteze portarea morala. Cei ce vor documenta ca posed cunoscentia notelor si a musicei vocali, vor avé preferintia.

Recurselu astfelu instruate si adresate comitetulu parochialu din **Beregseu**, sunt a se trimite Mult Onoratulu Domnu Ioan Damsia inspector scolar si asesoru consistorialu, per Vinga in Secean pana in 18. Noemvre a. c. avend recurentii pana atunci in vre-o Dumineca séu serbatore a se presentia in biseric'a din **Beregseu** spre a-si aretá desteritatea in cantarile rituali.

Dat din siedintia comitetulu parochialu extraordinariu, tinue in **14/26. Octomvre a. c.**

Ioanu Balta, m. p.

Emericu Andreescu, m. p.

pres. com. par.

not. com. par.

In contielegere cu mine: **IOANU DAMSIA**, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

In urmarea inaltei dispositiuni a Venerabilulu Consistoriu din 29. Septemvre a. c. Nr. 3895, prin acésta se escrie concursu pentru postulu invetiatorescu a cl. II. din **Valcaniu**. inspectoratulu B.-Comlosului, cu terminu de alegere pe **12.24. Noemvre a. c.**

Emolumintele: 200 fl. bani gata, 40 chible grau, 10 fl. pentru scripturistica, 12 fl. 50 cr. pentru conferintie déca va participa, 2 lantie pament aratoriu, paie cât va cere trebuintia; cortelu liberu cu 2 chillii, camera, tinda, staul si jumetate de gradina, dela inmormentari mici 30 cr. ér dela cele mari 50 cr.

Dela reflectanti se pretinde se produca: testimoniul preparandialu si de calificatiune cu prestatiune buna, de asemenea din limba magiara si atestatu despre conduita sa de pana acum; nu altcum se se presente in vre-o Dumineca in s. biseric'a din **Valcaniu**.

Recurselu au ase substerne **M. On. Dnu** protopresviteru si inspectoru scolaru **Paulu Miulescu** in **Nagy-Komlos**.

Valcaniu in 9. Octomvre 1889.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **PAULU MIULESCU**, m. p. protopresbiter si inspector scolaru.

—□—

Pre parochi'a reposatulu preotu **Samuilu Istfanescu** din **Secusigiu**, cá de clas'a prima, se escrie concursu cu terminulu de **30 dile dela prim'a publicare** in fóia „Biseric'a si Scóla.“

Recurentii, cari au depus esamenulu de maturitate, trebuie se subscérna recurselu sale, adresandu-se la Comitatu parochial din **Secusigiu**, Reverendisimulu domn **Meletiu Dregheciu** din **Timisior'a** si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatore spre aretarea desteritati sale in cele bisericesci si cantari.

Timisior'a la 10. oct. v. 1889.

Comitetul parochial

Cu scirea si invoiea mea: **MELETIU DREGHICIU**, m. p. protopresviteru.

—□—